

Schoolondersteuningsprofiel

Passend Onderwijs

Versie

Definitief

Datum:

14 januari 2016

Door:

Co de Custer

Laura Thomassen

en de werkgroep SOP OVC: Elisabeth Meijer,

Gerry. Kremer, Mike Boelhouters, Mark

Manders en Jentien van Staveren

Inhoudsopgave

INLEIDING	4
1. ALGEMENE GEGEVENS	5
CONTACTGEGEVENS	5
ONDERWIJSCONCEPT	5
2. BASISONDERSTEUNING	6
STRUCTUUR VAN BASISONDERSTEUNING	6
EERSTE LIJN: DE MENTOREN EN VAKDOCENTEN	6
TWEDE LIJN: DE SPECIALISTEN	8
DERDE LIJN: DE EXTERNE SPECIALISTEN	9
PROTOCOLLEN EN STAPPENPLANNEN	10
3. EXTRA ONDERSTEUNING	12
ONTWIKKELINGSPERSPECTIEFPLAN (OPP)	12
SPECIALISATIES	13
BOVENSCHOOLSE VOORZIENINGEN	14
4. GRENZEN AAN ONZE ONDERSTEUNING	16
VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS	16
5. PROFESSIONALISERING EN AMBITIES	18
BIJLAGE I ONDERSTEUNINGSROUTE ZAT OOSTVAARDERS COLLEGE	19
BIJLAGE II ARRANGEMENTEN VOOR LEERLINGEN MET SPECIFIEKE ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE	20

Inleiding

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel van het Oostvaarders College. Met dit document maken wij inzichtelijk wat wij bieden aan leerlingen met ondersteuningsbehoeften. Wij geloven dat iedere leerling met de juiste ondersteuning zijn of haar talenten optimaal kan ontwikkelen. In dit ondersteuningsprofiel beschrijven wij de ondersteuning die wij - naast goed onderwijs - leerlingen kunnen bieden die daar behoefte aan hebben. Dit doen wij, zodat leerlingen en ouders vooraf weten wat van ons verwacht kan worden. Waar 'ouders' staat, kan ouder(s)/verzorgers worden gelezen.

Het wettelijk kader geeft aan, dat het ondersteuningsprofiel een rol speelt bij de toelating van leerlingen op de school. In dit ondersteuningsprofiel beschrijven wij daarom welke mogelijkheden het Oostvaarders College biedt aan ondersteuning voor leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften. Een school kan op twee niveaus ondersteuning bieden: basisondersteuning en extra ondersteuning. Basisondersteuning omvat vier aspecten:

- Basiskwaliteit (dit verwijst naar de minimale onderwijskwaliteit die de Inspectie van het onderwijs meet door middel van het toezichtkader. Scholen die onder basistoezicht van de inspectie van het onderwijs vallen hebben hun basiskwaliteit op orde).
- Preventieve en lichte curatieve interventies (zoals een aanbod voor leerlingen met dyslexie, of een aanpak voor het voorkomen van gedragsproblemen).
- Onderwijsondersteuningsstructuur (onder andere de manier waarop de school de ondersteuning heeft georganiseerd en met andere organisaties en specialisten samenwerkt).
- Planmatig werken (onder andere de manier waarop de school onderzoekt welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseert en dat evalueert).

De extra ondersteuning omvat de activiteiten van de school die de basisondersteuning overstijgen. De extra ondersteuning bieden wij in de vorm van specialisaties of arrangementen. Dit zijn antwoorden op ondersteuningsvragen van leerlingen. Deze beschrijven we in hoofdstuk 3.

Ons schoolondersteuningsprofiel bestaat uit 5 hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk staan de algemene gegevens van de school en de onderwijsvisie. In hoofdstuk 2 beschrijven we de ondersteuningsstructuur van de school, de basisondersteuning. In hoofdstuk 3 beschrijven we de extra ondersteuning. In hoofdstuk 4 gaan wij in op de grenzen van onze ondersteuning. In hoofdstuk 5 beschrijven wij onze ambities en professionaliseringvragen, want juist een school moet volgens ons blijven leren.

1. Algemene gegevens

Contactgegevens Oostvaarders College

Bezoekadres: A. Boekenweg 3, 1333 VD Almere

Postadres: Postbus 30067, 1303 AB Almere

Telefoon: 036 549 2492

Het Oostvaarders College is onderdeel van de Almeerse Scholengroep (ASG) en valt onder het samenwerkingsverband Almere.

Onderwijsconcept

Het Oostvaarders College wordt het komende jaar een ander soort school. Wij bouwen onze vmbo afdeling af. Het Oostvaarders College is daarmee per 1 augustus 2017 een havo-vwo school.

Onze visie en missie

Wij bieden leerlingen de beste voorbereiding bieden voor een waardevolle toekomst. De vier kernwoorden *kwaliteit, duidelijk, persoonlijk* en *toekomstgericht* beschrijven ons goed.

Kwaliteit

Wij kiezen voor kwaliteit. Onze leerlingen doorlopen een zo kort mogelijke route naar hun eindexamen. Maar succes komt niet vanzelf en wij leggen de lat hoog. Onze school staat voor goede vakinhoudelijke lessen en extra vakgerichte studiehulp voor ieder vak.

Duidelijk

Bij ons weet iedereen waar hij of zij aan toe is. Dat komt doordat wij duidelijk zijn. Duidelijk in onze communicatie, onze verwachtingen en hoe wij met elkaar omgaan. Die duidelijkheid zorgt voor veiligheid en structuur en dat geeft ruimte voor de persoonlijke ontwikkeling die wij erg belangrijk vinden.

Persoonlijk

Wij zijn groot in kleinschaligheid. Onze 1.800 leerlingen zijn verdeeld over vijf docententeams waardoor leerlingen en docenten elkaar kennen en gekend worden. Bij ons mag je je eigen route kiezen en leren van je fouten.

Toekomstgericht

De toekomst van onze leerlingen begint nu. Wij helpen leerlingen om hun eigen toekomst te maken en zelfstandig te worden en sluiten aan bij hun talenten. Naast de genoemde vakinhoud besteden wij aandacht aan de ontwikkeling van de vaardigheden die leerlingen straks nodig hebben.

Concreet vertaalt onze visie zich in zeven beloftes die wij aan onze leerlingen doen:

1. Wij kennen onze leerlingen
2. Wij dagen onze leerlingen uit om het beste uit zichzelf te halen
3. Wij bieden de mogelijkheid voor een brede ontwikkeling
4. Wij leiden op voor een passend diploma
5. Wij bieden duidelijkheid en structuur
6. Wij zijn betrokken en bekwaam
7. Wij hechten waarde aan goed contact met onze leerlingen en hun ouders

2. Basisondersteuning

Basisondersteuning is de ondersteuning die wij aan alle leerlingen bieden, zodat zij onderwijs op hun eigen niveau kunnen volgen. Alle scholen in ons samenwerkingsverband bieden basisondersteuning. In de ondersteuningsdriehoek hieronder wordt de basisondersteuning geïllustreerd als de onderste laag.

Figuur 1. Ondersteuningsdriehoek Basisondersteuning

Structuur van basisondersteuning

Wij geven de mate van de ondersteuning aan door middel van een eerste, tweede en derde lijn. Hieronder beschrijven wij deze lijnen:

Eerste lijn: de mentoren en vakdocenten

Iedere klas op het Oostvaarders College heeft een eigen mentor en vakdocenten voor de verschillende vakken. In de eerste lijn is de mentor de spil in de begeleiding van de leerling. De mentoren realiseren vanaf de eerste schooldag met leerlingen en hun ouders een zo goed mogelijk contact. De vakdocenten en mentoren bieden begeleiding bij het leren, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de studie- en beroepskeuze (ook wel loopbaanoriëntatie en loopbaanbegeleiding (LOB) genoemd). Leerlingen in de eerste klas moeten nog wennen aan een nieuwe school, klasgenoten, docenten, vakken en omgeving. Elke brugklas heeft daarom aan het begin van het schooljaar een introductieprogramma, waarbij de mentor uiteraard aanwezig is.

Soms signaleren docenten, onderwijsassistenten of conciërges dat een leerling meer ondersteuning nodig heeft. Bijvoorbeeld wanneer de leerling behoefte heeft aan huiswerkbegeleiding, sociaal-emotionele ondersteuning nodig heeft of een gesprek met een counselor wil. Dan melden deze docenten dit aan de mentor van de leerling.

Schoolvragenlijst

Eind september vullen alle leerlingen in het eerste en tweede leerjaar de schoolvragenlijst (SVL) in. Deze is bedoeld om de schoolbeleving, de motivatie en de houding ten opzichte van de eigen mogelijkheden van de leerling te onderzoeken. De uitslag kan aanleiding geven tot mentorgesprekken en faalangst- of sociale vaardigheidstraining.

Leerlingbespreking en plan van aanpak

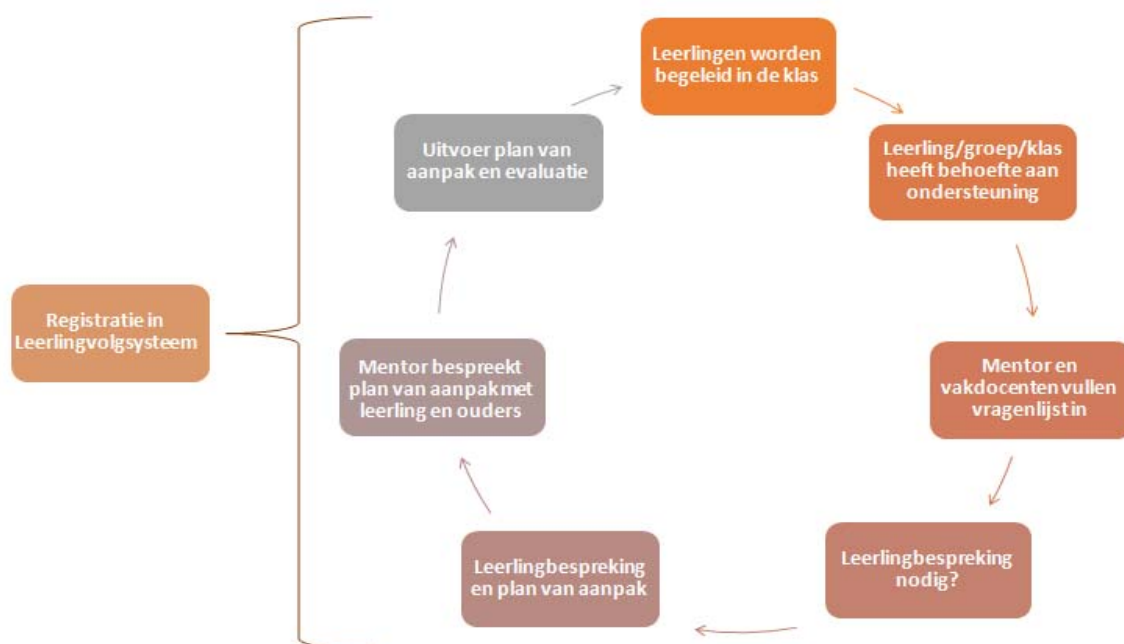
Als leerlingen wat meer ondersteuning vragen dan onze reguliere begeleiding bepalen de mentor en de teamleerlingbegeleider of deze leerlingen worden besproken in de leerlingbespreking. De leerlingbespreking is niet per definitie een individuele bespreking van leerlingen, maar kan ook een bespreking van een klas of groep leerlingen zijn. Tijdens de leerlingbespreking kijken de mentor en de teamleerlingbegeleider naar de ondersteuningsbehoefte op individueel niveau en de ondersteuningsbehoefte van de groep. De leerlingbespreking is een regelmatig terugkerend moment waarop door docenten gesproken wordt over de ontwikkeling van leerlingen in de breedste zin van het woord. De mentor kiest samen met de teamleerlingbegeleider een aanpak voor de leerling, groep of klas. Denk bijvoorbeeld aan een aanpak voor:

- het bieden van meer structuur
- het beperken van afleiding
- het nakomen van afspraken
- het maken van contact met medeleerlingen.

De ondersteuning die in de aanpak beschreven wordt, kan verschillen in zwaarte en intensiteit. De mentor bespreekt de individuele aanpak met leerlingen en hun ouders. Bij dit gesprek kan ook een Jeugdmaatschappelijk werker aanwezig zijn. Als iedereen het eens is over de aanpak dan gaan de leerlingen samen met de mentor, docenten en eventueel andere betrokkenen aan de slag met de uitvoering. Na 6 weken evalueert de mentor de aanpak met de groep of klas en op individueel niveau samen met de leerling en diens ouders. De aanpak wordt nogmaals besproken in de leerlingbespreking. Als alle doelen uit het plan van aanpak zijn bereikt, rondt de mentor de aanpak af. Naast de leerlingbesprekingen vindt er structureel overleg plaats tussen:

- mentor en teamleerlingbegeleider
- mentor en team
- teamleerlingbegeleider en afdelingsleider

Wanneer gewenst kan tussen bovenstaande mensen een driehoeksgesprek plaatsvinden. Het onderstaande plaatje illustreert het proces van leerlingbespreking.

Figuur 2. Proces van leerlingbespreking

Uitgangspunten in de eerste lijn:

- Leerlingen die ondersteuning nodig hebben, krijgen dit. Ondersteuning is niet afhankelijk van een diagnose zoals ADHD. Alle mentoren zijn in staat om te signaleren welke leerlingen ondersteuning nodig hebben en basisondersteuning te bieden.
- Ieder team heeft een eigen teamleerlingbegeleider, die samen met de mentor de leerlingbesprekingen voorbereidt. Indien nodig maken de mentor en de teamleerlingbegeleider samen een plan van aanpak voor een individuele leerling en/of een groep.
- Leerlingen die een achterstand hebben opgelopen kunnen vakhulp krijgen van vakdocenten tijdens het wekelijks vakhulp-uur (VIP-uur), dat in het rooster is opgenomen.

Registratie

Wij vinden het belangrijk dat de afspraken die mentoren met de leerling maken besproken worden met de betrokken docenten en goed vastgelegd worden in ons leerlingvolgsysteem SOM.

Tweede lijn: de specialisten

De mentor kan de leerling, afhankelijk van de vraag of situatie van de leerling, via het intern zorgoverleg meer begeleiding buiten de klas aanbieden. In de tweede lijn is het intern zorgteam leidend bij het bieden van ondersteuning. Als een leerling problemen ondervindt, dan brengt de mentor eerst de ondersteuningsbehoefte van de leerling in beeld. Bijvoorbeeld door het invullen van een gedragsvragenlijst door de leerkrachten (de TRF-lijst), observaties in de klas of gesprekken met ouders.

Intern zorgteam

Het intern zorgteam organiseert de begeleiding in de tweede lijn. Het intern zorgteam krijgt de hulpvragen vanuit de leerlingbespreking binnen en bestaat uit een orthopedagoog, counselor, een teamleerlingbegeleider en een afdelingsleider. Een keer in de 14 dagen vindt er een overleg plaats. Tijdens die contactmomenten bespreken zij problemen die rondom leerlingen spelen. Door vroegtijdig signalering, bespreking en het opstellen van een plan van aanpak probeert het intern zorgteam samen met de leerling tot een oplossing te komen en te voorkomen dat de problemen niet verergeren. Het intern zorgteam geeft begeleiding in de vorm van gesprekken of trainingen. Hierbij besteedt het intern zorgteam zowel aandacht aan de didactische als aan de sociaal-emotionele kant van het probleem. De uitkomsten van deze bespreking worden teruggekoppeld aan de mentor. De mentor zorgt voor terugkoppeling aan ouders en leerling.

Zorglokaal

Veel gesprekken en trainingen vinden plaats in de daartoe bestemde Zorglokalen. In het ene Zorglokaal is altijd een pedagoog aanwezig, in het andere Zorglokaal is de begeleider passend onderwijs aanwezig. Leerlingen krijgen in het Zorglokaal de rust die zij nodig hebben of de begeleiding die hen in staat stelt om goed te blijven presteren. Ook is er ruimte voor remediale begeleiding en trainingen, bijvoorbeeld ter bevordering van concentratie en zelfreflectie.

Preventieve en licht curatieve ondersteuning

Wij bieden de volgende preventieve en licht curatieve trainingen en ondersteuning in de tweede lijn:

- *Gesprekken*
Gesprekken met de mentor of counselor afhankelijk van de vraag of situatie van de leerling.
- *Sociale vaardigheidstraining*
In deze training leren de leerlingen verschillende vaardigheden, waaronder onhandig gedrag omzetten in sociaal passend gedrag, weerbaar worden, leren van eigen (on)mogelijkheden en samenwerken.
- *Faalangstreductietraining*

Voor leerlingen met faalangst en examenvrees kunnen wij, of onze samenwerkingspartner “Oké op school”, trainingen verzorgen. De faalangst-reductietraining is vooral bedoeld voor leerlingen uit het eerste jaar, maar ook leerlingen uit de hogere jaren kunnen er gebruik van maken.

- *Examenvreestraining*

De examenvreestraining, de naam zegt het al, wordt vooral gegeven aan leerlingen in de examenklassen. De mentor kan de leerling aanmelden voor een training; er volgt altijd een gesprek waarin bepaald wordt of een training zin heeft.

- *Preventieve training dyslexie*

- *Begeleiding van de handschriftspecialist*

- *Remedial teaching*

De remedial teacher geeft begeleiding bij problemen op het gebied van rekenen, taal en werk- en leerhouding. Leerlingen die uitvallen op de dyslexiescreening in de brugklas en leerlingen met een dyslexie- of dyscalculieverklaring krijgen begeleiding van de remedial teacher

- *Begeleiding door teamleerlingbegeleiders*

De teamleerlingbegeleider coördineert het proces rondom de leerlingen met een specifieke ondersteuningsvraag in een team en ondersteunt zowel de leerling als de docent in het onderwijsleerproces. De teamleerlingbegeleider is initiatiefnemer en contactpersoon in acties binnen de leerlingbegeleiding, zowel voor de interne als de externe betrokkenen. De teamleerlingbegeleider bereidt samen met de mentor de leerlingbesprekingen voor.

- *Begeleiding door de leerlingondersteuners*

Deze begeleiding is bedoeld voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte bijvoorbeeld door Autisme Spectrum Stoornissen (ASS), ADHD, een gehoorbeperking of andere beperkingen (wij werken aan een vertaling naar een arrangement). Als basis van deze begeleiding wordt er een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld, in samenspraak met de leerling en ouders.

Bij onderstaand aanbod is er sprake van basisondersteuning:

- als de ondersteuning zich beperkt tot voor- tussen- en evaluatiegesprek;
- bij incidentele interne schorsing met een vierkant rooster;
- faalangstraining (8x in het zorglokaal);
- preventieve onderwijsondersteuning ;
- preventieve training dyslexie (8x);
- RT spelling (8x).

Hebben leerlingen meer ondersteuning nodig dan spreken we van een arrangement (zie bijlage II).

Derde lijn: de externe specialisten

Wanneer de hulpvraag van een leerling te complex wordt voor het intern zorgteam, dan verwijst het leerling door naar het Zorg Advies Team (ZAT). In de tweede lijn is het intern zorgteam leidend bij het bieden van ondersteuning. In een aantal gevallen zal het intern zorgteam contact opnemen met specialisten van buiten de school om advies te krijgen zodat we de leerling toch op school kunnen helpen of om door te verwijzen. De externe specialisten vormen de derde lijn in de leerlingbegeleiding.

Het Zorg Advies Team (ZAT)

Het ZAT bespreekt leerlingen waarvan we denken dat we ze in onze eigen eerste en tweede lijn onvoldoende kunnen ondersteunen. Wij werken samen met verschillende instanties om gezamenlijk één plan te maken voor een leerling. Samenwerking met ouders is hierbij een voorwaarde. Ouders/verzorgers moeten toestemming geven voor bespreking in het ZAT. Vanaf 16 jaar geeft de leerling zelf toestemming. Is er geen toestemming, dan kunnen leerlingen ook anoniem worden ingebracht. In het ZAT worden leerlingen besproken die ingebracht zijn door het intern zorgteam, de afdelingsleiders van de verschillende afdelingen, de counselors, de

consulent leerplichtzaken, de vertegenwoordigers van de jeugdhulpverlening, de GGD, de GGZ en de politie. Het ZAT komt 16 keer per jaar bij elkaar. Bij het ZAT zijn vanuit ons de orthopedagoog, de counselor, de afdelingsleider en de manager leerling ondersteuning aanwezig. De manager leerlingondersteuning is tevens voorzitter van het ZAT. Ouders, leerlingen en mentoren kunnen op afroep aanschuiven bij het ZAT. De externe deelnemers van het ZAT zijn:

- *De leerplichtambtenaar*
De leerplichtambtenaar houdt een preventief verzuimspreekuur binnen de school om schoolverzuim zo snel mogelijk terug te dringen en de oorzaak daarvan te achterhalen. De leerplichtambtenaar geeft zowel de school als de leerling advies om verder schoolverzuim tegen te gaan.
- *De jeugdarts*
De jeugdarts houdt 1 keer in de maand spreekuur op school. Zij spreekt leerlingen die bijvoorbeeld opvallen door zorgwekkend verzuim veroorzaakt door ziekte. Ouders en leerlingen worden per brief voor dit spreekuur uitgenodigd.
- *De wijkwerker*
De wijkwerker is gedetacheerd vanuit Samen Veilig Flevoland. De wijkwerker kan geconsulteerd worden en kan deelnemen aan een gesprek met ouders en leerling om na te gaan of hulp vanuit het wijkteam mogelijk is. De wijkwerker kan, indien nodig, een zorgmelding maken bij Veilig Thuis.
- *De jeugdagent*
De jeugdagent kan geconsulteerd worden en kan worden ingeschakeld voor voorlichting en gesprekken.
- *GZ-psycholoog Fornhese*
De GZ-psycholoog komt vanuit de geestelijke gezondheidszorg en kan geconsulteerd worden.

In Bijlage I vindt u een overzicht van de ondersteuningsroute van het ZAT.

Onderwijs en zorg in samenhang

“Onderwijs en zorg in samenhang” is een samenwerking met de GGD en de zorggroep Almere. Een jeugdverpleegkundige en een jeugdmaatschappelijk werker schuiven op vaste momenten volgens een rooster of op afroep aan bij het intern zorgteam van de school. Leerlingen waarover we zorgen hebben, kunnen anoniem worden ingebracht. We kijken gezamenlijk of de zorgen terecht zijn en welke stappen er verder gezet moeten worden. Wanneer ouders toestemming hebben gegeven om de leerling in te brengen dan wordt de leerling met naam ingebracht en volgt er altijd een terugkoppeling naar ouders. Op verzoek kunnen de jeugdmaatschappelijk werker en de jeugdverpleegkundige ook spreekuur houden op school.

Rondetafelgesprek (multidisciplinair overleg)

Wanneer meer kennis nodig is om de problematiek van een leerling op te lossen dan wij vanuit school kunnen bieden, dan nodigt de manager leerlingondersteuning externe professionals uit voor een rondetafelgesprek. Hierbij kan de leerling en zijn of haar ouders aanwezig zijn en eventueel de betrokken hulpverleners en ketenpartners vanuit het wijkteam. In dit rondetafelgesprek bepalen zij met elkaar wat de leerling nodig heeft en hoe de begeleiding eruit moet zien.

Protocollen en stappenplannen

Wij vinden het belangrijk dat alle medewerkers de juiste zorg op het juiste moment bieden. Niet alle ondersteuning komt dagelijks voor, daarom hebben wij protocollen opgesteld. Iedere medewerker handelt in de beschreven situaties naar deze protocollen en stappenplannen. Wij hebben protocollen en stappenplannen voor:

- Medicijnverstrekking en medisch handelen
- Dyslexie

- Dyscalculie
- Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Loverboys en eegerelateerd geweld
- Pesten
- Radicalisering
- Bij overlijden van een leerling of een docent
- Verzuim
- Privacy

U kunt al deze protocollen en stappenplannen vinden op onze website.

3. Extra ondersteuning

In dit hoofdstuk omschrijven wij welke extra ondersteuningsmogelijkheden wij bieden. Deze ondersteuning gaat verder dan onze basisondersteuning. In onderstaande piramide wordt dit aangegeven als het middelste deel.

Figuur 3. Ondersteuningsdriehoek extra ondersteuning

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben bovenop onze basisondersteuning, maakt de teamleerlingbegeleider of de orthopedagoog - en zo nodig een specialist - een ontwikkelingsperspectief (OPP). In het OPP wordt beschreven welke ontwikkelingsmogelijkheden een leerling op langere termijn heeft en welk eindniveau van de leerling verwacht kan worden. Bij het opstellen van het OPP wordt de leerling en zijn of haar ouders altijd betrokken. In de volgende gevallen stellen zij een OPP op:

- als de ondersteuning buiten de driehoek 'leerling, school, ouder' gezocht moet worden;
- als er dagelijks contact is met het Zorglokaal gedurende een periode van langer dan een week;
- als de school na de faalangstraining of sociale vaardighedentraining een extra training biedt;
- als de extra ondersteuning al vanuit het basisonderwijs bekend is, en nodig in het voortgezet onderwijs, dan maakt de orthopedagoog direct een OPP.

Bij het OPP hoort een begeleidingskaart, waarin afspraken staan over de aanpak en intensiteit. Vanaf nu spreken we over 'extra ondersteuning' als deze vorm van ondersteuning buiten de basisondersteuning valt. Alle leerlingen met een OPP hebben een teamleerlingbegeleider of een leerlingondersteuner. Wanneer een leerling een OPP krijgt, dan geeft de teamleerlingbegeleider of de leerlingondersteuner voorlichting aan de docenten en mentoren. Deze voorlichting is gericht op het geven van informatie over de mogelijkheden van de leerling en wat onze docenten kunnen bieden.

Specialisaties

Arrangement voor leerlingen die meer structuur nodig hebben

Kenmerkend voor het Oostvaarders College is structuur en duidelijkheid. Leerlingen die hiervan wat meer nodig hebben dan de meeste leerlingen, zijn welkom bij ons. In overleg met ouders stellen we een plan van aanpak op met als doel de leerling zo veel mogelijk in ons reguliere havo- en vwo onderwijs te onderwijzen. De specifieke ondersteuning die de leerling nodig heeft, wordt gegeven door onze teamleerlingbegeleiders en onze leerlingenondersteuners in samenwerking met de Stichting Passend Onderwijs en Nautilus (school voor voortgezet speciaal onderwijs en Autisme Spectrum Stoorissen). Wij richten ons in de ondersteuning vooral op het aanleren van vaardigheden die de leerling nodig heeft in het voortgezet onderwijs. Als leerlingen zich even terug willen trekken, dan kan dat in een van de Zorglokalen. Het zorglokaal biedt een veilige plek tijdens pauzes en tussenuren met vaste vertrouwenspersonen die zich hebben verdiept in het denken van leerlingen die behoefte hebben aan extra structuur. Door middel van duidelijke opdrachten leren leerlingen die dat aankunnen gefaseerd om de pauzes door te brengen in de aula, eventueel met behulp van een buddy.

Daarnaast richt het Zorglokaal zich op:

- huiswerkbegeleiding gericht op plannen en organiseren;
- studievaardigheden;
- het begeleiden van leerlingen op sociaal- emotioneel gebied (signaleren, motiveren, bijdragen aan ontwikkeling zelfstandigheid);
- leerlingen ondersteunen in de communicatie met anderen;
- het voeren van oplossingsgerichte gesprekken. Door middel van deze gesprekken worden de niet-helpende gedachte(n) samen met de leerling vervangen door helpende gedachte(n);
- ondersteuning bij samenwerkend leren door bijvoorbeeld van te voren duidelijk af te spreken wie wat doet en dit te monitoren.

Taalarrangement

Sommige leerlingen kunnen niet op hun niveau presteren omdat zij de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn. Wij hebben daarom een speciaal programma voor leerlingen die extra (remediale) hulp behoeven op het basisoniveau van de Nederlandse taal. Deze ondersteuning kunnen wij individueel en/of groepsgewijs geven.

Breedgetalenteerde leerlingen

Wij vinden het belangrijk dat elke leerling in de gelegenheid wordt gesteld om zijn of haar kwaliteiten ten volle te ontwikkelen. Aan nieuwsgierige, gemotiveerde en breedgetalenteerde VWO-leerlingen bieden wij daarom extra uitdaging in de vorm van extra vakken en/of meer diepgang in de bestaande vakken. In de onderbouw worden modules filosofie en Spaans aangeboden, of kan gekozen worden voor een individueel verdiepend of verbredend traject, zoals bijvoorbeeld op het gebied van wiskunde of een scienceproject. Bij deze verbreding en verdieping worden de leerlingen, in nauw contact met de mentor, door onze vijf Verbredingscoaches (V-coaches) individueel begeleid op het gebied van studievaardigheden of op sociaal-emotioneel gebied.

Vanaf schooljaar 2016-2017 starten wij voor nieuwsgierige VWO- leerlingen met een onderzoekende geest de gymnasium+ en atheneum+klassen (samen: de plusklassen). Een deel van het huidige verbredingsaanbod in de onderbouw wordt verwerkt in het curriculum van de plusklassen. Deze leerlingen krijgen allen het vak filosofie & debat en daarnaast allen Cambridge Engels in plaats van het reguliere Engels. De moderne vreemde talen worden aangeboden via de principes van LinQ. Dat wil onder andere zeggen dat de doeltaal voertaal is in de klas en dat er wordt gewerkt met authentiek materiaal, waardoor Duitsland, Frankrijk en Spanje in de klas worden gehaald. In de plusklassen werken we met een persoonlijk mentoraat, dat is gericht op de begeleiding en ondersteuning van de leerling op het gebied van (executieve) vaardigheden, verbreding en verdieping en een eigen leerroute.

Ook in de bovenbouw van het VWO zijn er veel mogelijkheden voor de breedgetalenteerde leerling om zich maximaal te ontwikkelen, zoals deelname aan meerdere Model United Nations (MUN's, onder andere in LEMUN in Leiden en THIMUN in Den Haag) en lidmaatschap van het OVC-debatteam dat jaarlijks meedoet aan de grootste debatcompetitie van Nederland, het Lagerhuis. Ook het eerder starten met het profielwerkstuk (pre-PWS) behoort tot de mogelijkheden. Daarnaast nemen onze leerlingen al jaren deel aan het Leiden Advanced Pre-university Programme for Top students (LAPP-top) dat door de Universiteit Leiden speciaal is ontwikkeld voor gemotiveerde en getalenteerde leerlingen uit de bovenbouw van het VWO. Naast LAPP-top zijn er nog legio andere mogelijkheden voor VWO-leerlingen om alvast college te volgen aan een universiteit, zoals bijvoorbeeld Junior TU-Delft. Ook is het voor breedgetalenteerde VWO-leerlingen onder voorwaarden mogelijk om onderwijs in het buitenland te volgen. De V-coaches zijn van alle mogelijkheden op de hoogte en verzorgen hier elk jaar een voorlichting over. Leerlingen worden ook in de bovenbouw tijdens het traject dat zij volgen individueel door een V-coach begeleid.

Te zijner tijd zal onze HAVO- afdeling ook een eigen plusprofiel ontwikkelen.

Bovenschoolse voorzieningen

Naast het aanbod dat wij zelf kunnen bieden, werken wij samen met organisaties die gespecialiseerd zijn in de begeleiding van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Aanmelding gaat via het ZAT en Passend Onderwijs Almere (afdeling Toeleiding). Leerlingen blijven bij ons ingeschreven en wij blijven ook verantwoordelijk voor de leerlingen die gebruik maken van een bovenschoolse voorziening. Daarom hebben wij veel contact met de leerlingen die hiervan gebruik maken. Wij werken onder andere samen met:

Almeerkans

Almeerkans is voor leerlingen die dreigen uit te vallen op het voortgezet onderwijs door bijvoorbeeld gedrags-, motivatie en/of psychische problematiek. Deze leerlingen zijn vaak niet in staat om op eigen kracht hun weg terug te vinden naar een vervolgopleiding. Met behulp van Almeerkans (een schoolvervangend project) lukt het deze leerlingen vaak wel om via een alternatief traject alsnog een startkwalificatie te halen. Met deze startkwalificatie kunnen leerlingen op het ROC instromen op niveau 2. Leerlingen blijven zolang ze in het traject zitten op het Oostvaarders College ingeschreven. Leerlingen kunnen uitsluitend via het Zorg Advies Team worden aangemeld. De begeleiding duurt 18 maanden, ook als er een opleidings- en/of werkplek is gevonden.

Wanneer Almeerkans beslist dat onderwijs geen optie meer is voor een leerling (min. 17,5 jaar), wordt deze in overleg met de leerplichtambtenaar naar werk begeleid. Almeerkans werkt samen met passend Onderwijs Almere, de gemeente Almere (afdeling leerplicht), de Almeerse scholen voor voortgezet onderwijs en ROC-Flevoland.

Flevodrome

Flevodrome is een erkend leer-, werk- en trainingscentrum voor jongeren van 16 tot en met 27 jaar, die veelal vanwege psychische, sociale, emotionele en/of gedragsproblemen geen opleiding kunnen volgen of werk kunnen krijgen. Flevodrome biedt jongeren intensieve individuele ondersteuning en probeert de succesansen bij vervolgopleidingen of in het arbeidsproces te vergoten. Door gedragsveranderingen, leren en werken worden jongeren geholpen te werken aan hun beroepshouding, vakmanschap en persoonlijke toekomstvisie en daar ook wezenlijke stappen in te maken. Flevodrome valt onder de Eduvier onderwijsgroep (Speciaal onderwijs). In Almere biedt Flevodrome metaalbewerking en motorvoertuigen aan en in de gemeente Lelystad houtbewerking en groenvoorziening. De gemiddelde deelnameduur is een half jaar.

Meiden met Pit

Meiden met Pit is een project voor meiden tussen de 16 en 27 jaar, die het (even) niet lukt om zelf hun leven op orde te krijgen. Deze meiden hebben een steuntje in de rug nodig. Meiden met Pit werken in een creatieve werkplaats aan hun toekomst. Op de werkplaats krijgen zij begeleiding bij het uitzoeken van wat ze kunnen en

wat ze leuk vinden. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan sociale vaardigheden, zoals omgaan met tegenslagen en het maken van keuzes. Meiden die er klaar voor zijn gaan zich oriënteren op de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door bedrijven te bezoeken, met begeleiden aan het werk gaan of te starten met een geschikte opleiding. Meiden met Pit is een project van Mind at Work. Mind at Work en levert diensten op het gebied van scholing, werk en gezondheid.

4. Grenzen aan onze ondersteuning

Zoals u in ons Schoolondersteuningsprofiel heeft kunnen lezen, doen wij ons best om zoveel mogelijk onderwijs en ondersteuning op maat te bieden. Onze mogelijkheden zijn echter niet oneindig. De klassensetting bij ons op school is regulier, waardoor de mogelijkheden tot differentiëren beperkt zijn. Leerlingen die door hun problematiek aangewezen zijn op onderwijs in kleine klassen of in de lessen dagelijks individuele begeleiding nodig hebben, passen niet op onze school. Wij hanteren de volgende uitgangspunten om te bepalen of een leerling bij ons op school past:

- De leerling moet in een groep van 30 leerlingen, waarbinnen voortdurende individuele begeleiding onmogelijk is, zelfstandig kunnen functioneren.
- De leerling heeft geen therapeutische omgeving nodig (onder therapeutische omgeving verstaan wij leerlingen die behoefte hebben aan een aanpak waarbij niet het onderwijs, maar de aanpak van het gedrag of gezondheid voorop staat, zoals extreme behoefte aan structuur, behoefte aan specifieke pedagogisch-sociale ondersteuning voor ernstige gedragsproblemen of gedragsstoornissen, sociale angststoornissen of zware psychische problemen).
- De leerling levert geen gevaar op voor zichzelf of anderen in de klas en verstoort niet het welzijn en de voortgang van andere leerlingen.
- Leerlingen moeten volgens ons medisch protocol ondersteund kunnen worden (als de school de ouders drie keer heeft verzocht de toestemmingverklaring in te vullen en deze niet geretourneerd is, dan doet de school een zorgmelding).
- De (cognitieve) mogelijkheden van de leerling moeten voldoende zijn om binnen de daarvoor geldende overgangsnormen een diploma te halen.

Het waarborgen van een veilig en prettig leerklimaat is belangrijk voor ons. De motivatie van leerlingen om hieraan bij te dragen is essentieel. Sommige leerlingen hebben ondersteuning nodig die de school niet kan bieden. Dit onderzoekt de school per leerling. Als een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan de school kan bieden, wordt er naar een andere reguliere school of school voor speciaal onderwijs gezocht, die deze zorg wel kan bieden. Wordt de leerling op een andere reguliere school geplaatst, dan gaat de zorgplicht over naar de nieuwe school.

Voortgezet speciaal onderwijs

In sommige gevallen kunnen wij of een andere reguliere school niet voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling en is de leerling aangewezen op voortgezet speciaal onderwijs. In overleg met ouders wordt er dan een toelatingsverklaring (TLV) aangevraagd bij Passend Onderwijs Almere. Passend Onderwijs Almere beslist of een leerling wel/ niet toelaatbaar is tot het speciaal onderwijs of een andere voorziening.

Voorafgaand aan een toelaatbaarheidsverklaring is er altijd een toelaatbaarheidsoverleg. Tijdens dit overleg zijn aanwezig:

- de leerling (in overleg);
- de ouders/ wettelijke vertegenwoordigers;
- de directeur van de school of iemand die gemandateerd is namens het bevoegd gezag;
- de betrokken leerkracht, docent, mentor van de huidige school;
- de orthopedagoog, psycholoog of maatschappelijk werker betrokken bij de leerling;
- een 2e deskundige namens Passend Onderwijs;
- vertegenwoordiger van een school met een passend aanbod.

De afdeling Toeleiding van Passend Onderwijs Almere heeft doorzettingsmacht bij plaatsing en beheert de wachtlijst.

De bovenste laag in de onderstaande piramide illustreert dit.

Figuur 4. Ondersteuningsdriehoek VSO

5. Professionalisering en ambities

Wij zijn een reguliere school waar leerlingen met verschillende ondersteuningsvragen terecht kunnen. De grenzen hierin zijn in het vorige hoofdstuk genoemd. Daarnaast willen wij de kwaliteit van ons onderwijs en de deskundigheid wat betreft passend onderwijs te vergroten door:

- Professionalisering en ondersteuning in het primaire proces door intervisie, coachings- en beoordelingstrajecten met behulp van het DOT programma (Digitale Observatie Tool);
- De invoering van een persoonlijk mentoraat in de plusklassen;
- Nieuwe mentoren een mentortraining te geven als voorbereiding op hun taak;
- Ondersteuning aan thuiszittende leerlingen, waaronder chronische zieken door It's Learning en/of door medewerker Passend Onderwijs of teamleerlingbegeleider/ leerlingebegeleider zorglokaal;
- De werkwijze en effectiviteit van het ZAT jaarlijks te evalueren en indien nodig te herzien;
- (bij)Scholingen en trainingen van mentoren, docenten en onderwijsassistenten op het gebied van omgaan met leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte door het interne zorgteam.

Ambities 2015-2018

In het schoolplan 2015-2018 van het Oostvaarders College zijn 4 thema's opgenomen. Deze thema's zijn met alle medewerkers middels schoolbrede sessies vastgesteld. De thema's dragen bij om het onderwijs en de begeleiding aan onze leerlingen nog verder te optimaliseren. De 4 thema's zijn:

1. Uitdagend onderwijs
2. Begeleiding/pedagogisch klimaat
3. Professionele schoolcultuur
4. Efficiënte organisatieprocessen

Bij elk thema zijn meerdere doelen (met daarbij strategieën en prestatie indicatoren) opgenomen om daadwerkelijk te komen tot ontwikkeling. Zie voor de uitgebreide beschrijving het strategisch schoolplan 2015-2018.

Enkele voorbeelden van onze ambities/ontwikkelpunten zijn:

- Een digitaal leerlingdossier, dat goed wordt bijgehouden.
- Registratie en verslaglegging van gesprekken moet structureel in leerlingvolgsysteem Som worden geregistreerd.
- Het bieden van planmatig onderwijs.
- Onderwijsbehoeften van leerlingen in kaart brengen, hiernaar handelen en begeleidingsactiviteiten met elkaar en leerlingen bespreken.
- Alle docenten zijn opgeleid op het gebied van differentiëren in de klas en passen hun kennis en vaardigheden structureel en zichtbaar toe in hun lessen.
- Een professionele cultuur. Deskundigheidsbevordering en professionalisering van docenten is zeer belangrijk.

Bijlage I Ondersteuningsroute ZAT Oostvaarders College

Leerkracht/ ondersteunend personeelslid

- Signaleert probleem/ problematisch gedrag bij leerling
- Gaat (eventueel) zelf hierover met de leerling in gesprek
- Brengt de mentor op de hoogte met cc naar afdelingsleider en orthopedagoog (naam, klas, signaal)

Mentor:

- Inventariseert de problematiek bij de leerling en is verantwoordelijk voor de mogelijke vervolgstappen:
 - Gesprek met leerling (zelf of door iemand van de leerlingondersteuning);
 - Gesprek met ouder/ verzorger (zelf of door iemand van de leerlingondersteuning);
 - Bespreekt de leerling in de leerlingbespreking;
 - Meldt de leerling, indien zorgen (blijven), in overleg met de afdelingsleider aan bij het intern zorgoverleg.
- Vult format aanvraag intern zorgoverleg in en meldt leerling per mail aan bij intern zorgoverleg.
- Aanmelding bevat naam, klas, omschrijving van het probleem, relevante achtergrondinformatie, acties tot nu toe, wat wil je bereiken.
- Zet de gemaakte afspraken en contactmomenten binnen een week in SOM.
- Is/blijft verantwoordelijk voor terugkoppeling/ brengt leerling, ouders en afdelingsleider op de hoogte van de vervolgstappen.
- Bij verwijzing ZAT, counselors/of onderzoek leerling jonger 16 jaar zorgt de mentor voor een toestemmings- verklaring van de ouders. Bij 16 jaar en ouder tekent de leerling zelf.

Afdelingsleider (AL):

- Heeft een sturende rol m.b.t. de acties van de mentor.
- Kan een leerling inbrengen.
- Onderneemt bij 65 uur geoorloofd verzuim, indien nodig, actie.

Intern zorgoverleg

Intern zorgteam HAVO/VWO

Orthopedagoog, afdelingsleider en eventueel counselor.
Hebben 1 keer in de 14 dagen overleg.

Intern zorgteam VMBO

Orthopedagoog, afdelingsleider, counselor en leerlingbegeleider. Hebben vanwege de intensiviteit problematiek 1 keer in de week overleg

- Bespreekt de aangemelde leerlingen.
- Orthopedagoog is voorzitter, zorgt tevens voor de verslaglegging, spreekt af wie wat wanneer doet en wie, wanneer welke terugkoppeling geeft.
- Bespreekt problematiek- indien nodig- in overleg met GGD/MW of in het ZAT
- OPP wordt, indien nodig, opgesteld door orthopedagoog

Overleg intern zorgteam/ GGD/MW

- Bestaat uit maatschappelijk werker van de Zorggroep Almere, sociaal verpleegkundige van de GGD, counselors en orthopedagoog. Pedagoog en afdelingsleider op afroep.
- 1x per maand, iedereen mag casus inbrengen
- Casusbetrokkene school zorgt voor terugkoppeling naar betrokkenen, spreekt af wie wat wanneer doet.
- Voorzitter (orthopedagoog) zorgt voor uitnodiging, agenda, tijdbewaking, notulist

ZAT (Zorg-advies-team)

- 1keer per maand BBL, KBL, TMH/ 1 keer per maand Havo/Vwo.
- Bestaat uit leerplichtambtenaar, jeugdarts, jeugdagant, vertegenwoordiger SAVE, GGZ-centraal, counselor(s), orthopedagoog, betreffende afdelingsleider en manager leerlingondersteuning (voorzitter).
- Indien gewenst, mentor, andere externe en/ of ouders.
- Voorzitter is verantwoordelijk voor uitnodiging, agenda, tijdbewaking, notulen, opstellen actielijst.
- Al mailt voorzitter uiterlijk een week van te voren het aanmeldingsformulier van het ZAT. Zet datum aanmelding, afmelding en concrete acties in SOM. Koppelt advies ZAT binnen een week terug naar de mentor en ouders.

Bijlage II Arrangementen voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften

Doelgroep	Begeleiding in de eigen school	Wanneer aansluiten bij een bovenschoolse voorziening	Eisen waaraan de bovenschoolse voorziening moet voldoen
Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte die starten op het OVC.	<p>Instap arrangement. Extra ondersteuning bij start op het OVC van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte.</p> <p>Er is een warme overdracht van de basisschool naar de orthopedagoog of de teamleerlingbegeleider van het OVC, eventueel in samenwerking met de medewerker Passend Onderwijs OVC, zodat er gelijk een plan van aanpak of een OPP gemaakt kan worden.</p> <p>De ondersteuning kan zowel aan de leerling (functioneren in de schoolse situatie) als aan de docenten (didactische en pedagogische benadering) als in de vorm van voorlichting aan het docententeam, klasgenoten en ouders worden geboden.</p>	Indien wenselijk externe deskundigen/ Passend Onderwijs inschakelen.	<p>Ervaring met en kennis van de problematiek.</p> <p>Bekendheid binnen de reguliere school.</p> <p>Mogelijkheden m.b.t. overleg/ voorlichting en ondersteuning.</p>
Leerlingen die gedragsmatig uitvallen	<p>Deze leerlingen worden besproken in het intern zorgteam. De orthopedagoog geeft advies. Hier worden een aantal maatregelen afgesproken om de leerling op het goede spoor te krijgen, zoals een gedragskaart, een andere plek in de klas, gesprekken, het zorglokaal, een sociale vaardigheidstraining, de afname van een gedragsvragenlijst, etc.</p> <p>Voor de leerling wordt een plan van aanpak afgesproken en een dossier gevormd.</p> <p>Verwijzing naar hulpverlening, indien nodig.</p> <p>Soms wordt een leerling direct in het ZAT besproken (bijv. bij crisissituaties thuis, die direct "ingrijpende" maatregelen vereisen).</p> <p>Ouders worden actief betrokken bij de begeleiding.</p> <p>Er wordt, indien nodig, gestart met een OPP.</p>	<p>Indien de leerling ondanks extra ondersteuning niet kan functioneren in de reguliere setting en het gedrag van deze leerling het welzijn/ de ontwikkeling van deze leerling zelf en/of andere leerlingen in gevaar brengt.</p> <p>Consultatie nodig is van Passend Onderwijs.</p> <p>Eventueel ondersteuning bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring voor verwijzing naar een andere voorziening of het VSO nodig is.</p>	<p>Kunnen voorzien in een snelle plaatsing.</p> <p>Deskundigheid op het gebied van gedragsproblematiek.</p> <p>Mensen die adequaat met deze doelgroep kunnen werken.</p> <p>Kleine groepen.</p> <p>Duidelijke structuur.</p>
Leerlingen die sociaal-emotioneel uitvallen	Deze leerlingen worden besproken in het intern zorgteam. Hier worden een aantal maatregelen afgesproken om de leerling te ondersteunen, zoals counselinggesprekken, faalangstreductietraining, het zorglokaal,	Indien de leerling ondanks extra ondersteuning niet kan functioneren in de reguliere setting en welzijn/ontwikkeling van deze leerling in gevaar is.	Beschikken over onderzoekscapaciteit om de hulpvraag van de leerling verder te onderzoeken. Meedenken om de hulpvraag helder te krijgen en een verwijzing naar een

	<p>een aangepast rooster, etc.</p> <p>Voor de leerling wordt een plan van aanpak afgesproken en een dossier gevormd.</p> <p>Verwijzing naar hulpverlening, indien nodig.</p> <p>Soms wordt een leerling direct in het ZAT besproken (bijv. bij crisissituaties die direct “ingrijpende” maatregelen vereisen).</p> <p>Ouders worden actief betrokken bij de begeleiding.</p> <p>Er wordt, indien nodig, gestart met een OPP.</p>	<p>Consultatie nodig is van Passend Onderwijs.</p> <p>Eventueel ondersteuning bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring voor verwijzing naar een andere voorziening of het VSO nodig is.</p>	<p>hulpverlenende instantie ondersteunen.</p> <p>Deskundigheid op het gebied van de problematiek.</p> <p>Mensen die adequaat met de doelgroep kunnen werken.</p> <p>Veilige setting.</p>
Leerlingen die cognitief uitvallen	<p>Deze leerlingen worden besproken binnen het intern zorgteam. Soms wordt een leerling in het ZAT besproken.</p> <p>Leerlingen kunnen een beroep doen op counseling, remedial teaching, faalangstreductie- training en (indien nodig) onderzoek naar leerproblemen.</p> <p>Er is een aparte ondersteuning voor leerlingen die gedragsmatig uitvallen met een gemiddeld tot hoog cognitief. Voor deze leerlingen kan er individuele coaching (verbredingsproject) ingezet worden en kennen we een versneld en verrijkt curriculum. Daarnaast is er ook aandacht voor onderpresteerders. Tijdens de mentorlessen wordt er ingezoomd op het versterken van executieve vaardigheden en worden leerlingen actief betrokken bij het eigen leerproces.</p> <p>Ouders worden actief betrokken bij de begeleiding.</p> <p>Er wordt, indien nodig, gestart met een OPP.</p>	<p>Consultatie nodig is van Passend Onderwijs.</p> <p>Eventueel ondersteuning bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring voor verwijzing naar een andere voorziening of het VSO (bijv. wanneer er ook sprake is van een stoornis die functioneren op niveau te ernstig belemmert).</p> <p>Voor leerlingen die behoefte hebben aan een wetenschappelijke uitdaging naast hun VWO- opleiding bestaat er de mogelijkheid om een programma te volgen aan het Pre-University-College of deel te nemen aan het Lapp-Top project.</p> <p>Verder is het ook mogelijk om deel te nemen aan meerdere MUN's (Model United Nations, onder andere in LEMUN in Leiden en THIMUN in den Haag of een college te volgen aan een universiteit, zoals Junior TU-Delft.</p>	<p>Deskundige mensen die adequaat met deze doelgroep kunnen werken.</p> <p>Universiteiten die bereid zijn tot samenwerking en VWO-leerlingen in de 5^e en/of 6^e.</p> <p>De klas de mogelijkheid bieden om begeleiding te geven bij hun profielwerkstuk en workshops te volgen in de verschillende wetenschapsvelden en masterclasses op de universiteit.</p>
Leerlingen die medisch uitvallen	<p>Deze leerlingen worden besproken in het intern zorgteam. Hier worden een aantal maatregelen afgesproken om de leerling te ondersteunen, zoals het zorglokaal, individuele ondersteuning van een</p>	<p>Indien de leerling meer nodig heeft dan school kan bieden.</p> <p>Consultatie nodig is van externe deskundigen /</p>	<p>Ervaring met en kennis van de problematiek.</p>

	<p>leerlingbegeleider, een aangepast rooster en/of vakkenpakket, facilitaire ondersteuning, etc.</p> <p>Leerling wordt besproken in het ZAT Medisch protocol wordt ingezet Ouders worden actief betrokken bij de begeleiding.</p> <p>Er wordt, indien nodig, gestart met een OPP.</p>	Passend Onderwijs.	
Leerlingen die uit het buitenland komen	<p>Deze leerlingen kunnen extra taalondersteuning krijgen, maar de meeste taalondersteuning zal in de lessen zelf plaatsvinden. De leerlingbegeleider ondersteunt de leerkrachten bij het zich bewust zijn van de problemen die deze leerlingen ondervinden. Er wordt een actieve houding van de leerling gevraagd, omdat hij/zij moet aangeven wat er niet wordt begrepen.</p>	<p>Veelal worden leerlingen die uit het buitenland komen alvorens toegelaten te worden tot een reguliere VO-school, voor taalondersteuning verwezen naar het Taalcentrum.</p>	<p>Ervaring met de doelgroep. Deskundigheid.</p>